

“Весняним спогадом
я повернусь до вас” —
вечір пам’яті заслуженого
працівника культури
України Богдана Процака.

ПОДІЛЬСЬКЕ СЛОВО

16 сторінок

№11 (5115) П’ятниця, 20 березня 2015 року

Україна понад усе

Учасники вечора-елегії “Герої Революції Гідності”,
який відбувся у будинку культури с. Байківці 15 березня 2015 року.

8 стор.

• Що нас чекає?

Стартує реформа місцевого самоврядування

Прийняті Верховною Радою та підписані Президентом України Петром Порошенкою Закони України “Про засади державної регіональної політики” та “Про добровільне об’єднання територіальних громад” є важливим кроком на шляху до децентралізації.

Перший заступник голови Адміністрації Президента України Віталій Ковальчук стверджує, що децентралізація — одне з основних завдань, які сьогодні стоять перед владою. Віталій Ковальчук каже, що при розробці механізмів децентралізації за основу взятий досвід Польщі. Першими кроками на цьому шляху були зміни до Бюджетного кодексу, внесені наприкінці минулого року.

Підписаний Петром Порошенком 1 березня ц. р. Закон України “Про засади державної регіональної політики” визначає нові пріоритети розвитку регіонів, серед яких ефективно використання внутріш-

нього потенціалу регіонів, стимулювання та підтримка місцевих ініціатив, скорочення розриву між рівнем життя людей у різних регіонах, підвищення конкурентоспроможності регіонів. Закон визначає, що, крім Державної стратегії регіонального розвитку України, кожен регіон повинен мати власну семирічну стратегію розвитку. Віталій Ковальчук наголошує, що стратегії розроблятимуть місцеві облдержадміністрації з урахуванням особливостей кожного регіону.

Підписаний Петром Порошенком 3 березня ц. р. закон “Про добровільне об’єднання територіальних громад” визначає механізм об’єднання територіальних громад. “Створення потужних, самостійних та самодостатніх територіальних громад є важливою частиною процесу децентралізації”, — наголошує Віталій Ковальчук. Відтепер, щоб об’єднатися у громаду, громадяни мають внести відповідну пропозицію на розгляд міського, сільського або селищно-

го голови. Після завершення громадського обговорення пропозицію має схвалити місцева рада. Далі голова ради надсилає пропозицію про об’єднання голові суміжної громади — і процедура повторюється. Коли всі ради міст, сіл або селищ, що хочуть об’єднатися, приймають відповідні рішення, створюється спільна робоча група, яка готує проекти рішень про добровільне об’єднання територіальних громад. Проекти мають пройти громадські слухання та отримати схвалення місцевої ради. Останніми ухвалити їх мають відповідні обласні ради.

Віталій Ковальчук підкреслює, що наслідком впровадження дієвого механізму об’єднання громад стане ефективне функціонування місцевого самоврядування, планування розвитку, впровадження оперативного управління територіями. Особливо звернуто увагу на те, що добровільне об’єднання територіальних громад отримуватиме конкретну державну підтримку,

в тому числі й фінансову, у вигляді субвенцій на формування інфраструктури, які визначаються державним бюджетом, навів приклад першої моделі можливого об’єднання територіальних громад — у Манківському районі Черкаської області, де місцева громада запропонувала модель об’єднання рад біля найбільших населених пунктів району в 5 консолідованих громад. До бюджетів таких громад зараховуватиметься 60% податку на доходи фізичних осіб та надходить базова дотація з державного бюджету. Ради матимуть право формувати свою мережу бюджетних установ для забезпечення населення якісними послугами. У процесі реформи пропонується залишити в кожній громаді по одній школі, дитячому садочку, будинку культури та бібліотеці. Це дозволить оптимізувати мережу бюджетних установ зі 121 до 30 закладів і зекономити 4,2 млн. грн., які планують спрямувати на придбання шкільних автобусів,

комп’ютеризацію шкіл та поліпшення матеріально-технічної бази існуючих бюджетних установ. На утриманні апаратів сільських рад економія становитиме в рік близько 2,9 млн. грн.

Віталій Ковальчук звернув увагу на запровадження законом інституту старост. Староста обирається у селах та селищах рішенням місцевої ради на строк її повноважень та представляє інтереси мешканців села у виконавчому органі місцевої ради об’єднаної територіальної громади. Він також бере участь у підготовці бюджету територіальної громади в частині, що стосується фінансування програм на території відповідного селища.

“Так виглядає процес децентралізації. Наступним етапом має стати внесення змін до Конституції. Конституційна комісія, що розроблятиме ці зміни, буде сформована найближчим часом”, — повідомив Віталій Ковальчук.

Продовження на 3 стор.

ОФІЦІЙНИЙ ПРЕДСТАВНИК В ЗАХІДНОМУ РЕГІОНІ

CLANAS

www.lanclaas.com.ua

Наша
сторінка

www.facebook.com/

PodilskSlovo

facebook

• Офіційне

Розпорядження

голови Тернопільської районної ради від 13.03.2015 р. № 12
Про скликання двадцять четвертої сесії Тернопільської районної ради шостого скликання

1. Скликати двадцять четверту сесію Тернопільської районної ради шостого скликання 27 березня 2015 року в приміщенні районної ради. Сесійне засідання розпочати о 10 годині.
2. На розгляд районної ради внести питання:
— Звіт Тернопільської районної державної адміністрації “Про виконання програми соціально-економічного та культурного розвитку району за 2014 рік”;
— Звіт про виконання районного бюджету за 2014 рік.
— Про програму соціально-економічного та культурного розвитку на 2015 рік.
— Про внесення змін до районного бюджету.
— Інші питання поточної роботи.
3. На сесію районної ради запросити депутатів обласної ради від Тернопільського району, сільських та селищних голів, керівників відділів та управлінь райдержадміністрації, керівників районних організацій, установ, промислових і сільськогосподарських підприємств, представників політичних партій, громадських організацій, редакторів газети “Подільське слово” та радіокомпанії “Джерело”.

Голова Тернопільської районної ради **В. С. ДІДУХ.**

Керівникам управлінь, відділів райдержадміністрації, директорам підприємств, організацій, установ, фермерам, підприємцям, релігійним та громадським організаціям, сільським та селищним головам

Звернення

Шановні добродію! Наближаються Великодні свята. Поруч з нами проживають одинокі літні хворі люди, які потребують уваги і допомоги. Доброта, увага, співчуття і милосердя до своїх односельчан повинні стати справою честі кожного.

Звертаємось до всіх людей доброї волі, до колективів установ, організацій, підприємств, релігійних та громадських організацій не обминути жодної людини, внести свій вклад у благодійну справу. Допоможімо зустріти Великодні свята в радості і достатку. Проявіть милосердя, і Бог віддячить Вам сторицею.

Для надходження благодійних внесків відкрито спеціальний рахунок в ГУДКСУ у Тернопільському районі: р/р 35429301052079, МФО 838012, код 25345349, отримувач: територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг), благодійні пожертвування.

Голова районної ради **В. С. ДІДУХ.**

Заступник голови районної державної адміністрації **У. М. ЛЮЛЬКА.**

Знайомтесь: ваш дільничний інспектор міліції Михайло Михайлович Ковальчик

Дільничний інспектор міліції сектору дільничних інспекторів міліції Тернопільського РВ УМВС, лейтенант міліції, обслуговує адміністративну дільницю, в яку входить населений пункт – смт Велика Березовиця.

Контактні телефони: **43-61-17, (098) 040-40-05.**

Прийом громадян здійснює: кожного місяця у вівторок — у приміщенні Великоберезовицької селищної ради з 9.00 по 11.00, у четвер — у приміщенні Великоберезовицької селищної ради з 18.00 по 21.00.

• Анонс

Усі бажаючі зможуть пройти безкоштовну флюорографію

24 березня з 10.00 до 15.00 години на Театральному майдані обласного центру жителі Тернополя та Тернопільщини в рамках просвітницької акції зможуть пройти безкоштовне флюорографічне обстеження органів грудної клітки на цифрових флюорографах, а також отримати консультації лікарів-методистів та фізіотрів з питань профілактики та боротьби з туберкульозом, пропаганди здорового способу життя. Запрошуємо всіх жителів Тернополя та області.

Прес-служба департаменту охорони здоров'я Тернопільської ОДА.

Рішення виконкому Буцнівської сільської ради № 5 від 24 лютого 2015 року “Про затвердження нових тарифів на послуги вивезення твердих побутових відходів, що надаються ДП “Тернопіль-Альтфатер”. Виконком Буцнівської сільської ради вирішив:

1. Затвердити тарифи на послуги з вивезення твердих побутових відходів, що надаються ДП “Тернопіль-Альтфатер” у с. Буцнів Тернопільського району з розрахунку за 1 м³:

— для населення: вивіз ТПВ — 42,60 грн. з ПДВ;
— населення та бюджетні установи: вивіз та зберігання ТПВ — 46,44 грн. з ПДВ;
— інші споживачі: вивіз та зберігання ТПВ — 50,40 грн. з ПДВ.

Буцнівський сільський голова М. П. МАЦ.

Буцнівська сільська рада оголошує конкурс на визначення виконавця з проведення експертно-грошової оцінки земельної ділянки в с. Буцнів по вул. Шевченка, 31.

Буцнівський сільський голова М. П. МАЦ.

Виконавчий комітет Чистилівської сільської ради повідомляє про затвердження тарифів на вивезення ТПВ ДП “Альтфатер-Тернопіль” за 1 метр кубічний:

— населення, приватний сектор — 42,60 грн. з ПДВ;
— бюджетні установи — 46,44 грн. з ПДВ;
— інші споживачі — 50,40 грн. з ПДВ.

Чистилівський сільський голова І. М. ПОЛОТНЯНКО.

Чистилівська сільська рада повідомляє: громадські слухання та обговорення пропозицій щодо генерального плану села Чистилів відбудуться 15 квітня 2015 року о 18 год. у приміщенні клубу с. Чистилів, вул. Галицька, 39.

Чистилівський сільський голова І. М. ПОЛОТНЯНКО.

Великодній благодійний марафон “Аграрії Тернопільщини – українському війську”

Звернення президії ради обласного об'єднання сільськогосподарських підприємств до керівників господарств та переробних підприємств, усіх бізнесменів краю

Шановні колеги! Висловлюючи щире подяку керівникам сільськогосподарських і переробних підприємств, фермерських господарств області за активну участь у патріотичному волонтерському русі з надання допомоги українському війську, звертаємось до вас з пропозицією сформулювати від аграріїв Тернопільщини продовольчу колону під символічним девізом: “Аграрії Тернопільщини – українському війську”.

За підсумками минулого року господарства області спрямували до військових підрозділів, Національної гвардії, бійців добровільних батальйонів продовольчих і матеріальних ресурсів на суму понад 5 млн. грн. Особливо позитивний суспільний резонанс отримала новорічно-різдвяна колона з понад 300 тоннами продуктів харчування для українських військовиків у зону АТО, сформована аграріями Тернопільського, Підволочиського, Гусятинського, Чортківського, Тербовлянського, Лановецького і Козівського районів.

Аграрії області свідомі того, що без сильної економіки Україні не здолати віроломного ворога, озброєних до зубів путінським режимом бандитів та регулярні війська Росії. Тому у цей непростий час вони роблять усе, аби Тернопільщини була з хлібом.

За дорученням президії — Іван ЧАЙКІВСЬКИЙ,
голова ради сільськогосподарських підприємств Тернопільської області.

• Агробізнес

Долаючи перешкоди, або Бар'єри на шляху доброго молока

Ярослав БАЧИНСЬКИЙ.

Сьогодні на господарській карті Тернопільського району лише шість агроформувань різних форм власності, що предметно займаються виробництвом молока, утримуючи дійне стадо. Директор СТОВ “Дружба”, депутат Тернопільської районної ради **Наталія Янкевич** не зраджує традиціям своїх попередників, які розвивали тваринництво як основну галузь виробничої діяльності на селі.

Наталія Володимирівна за свої 13 років керування господарством, а це села Лозова та Курники, вважає, що саме рослинництво й тваринництво — основа основ цілеспрямованого виробництва якісних продуктів харчування.

— З року в рік ми нарощуємо поголів'я дійних корів, — зазначає **Наталія Янкевич**. — Зараз на фермі утримуємо 250 корів селекції українська чорно-ряба молочна порода. Торік від кожної надоїли по 4400 кілограмів молока. Зауважу, що вся молочна продукція, яка надходить з Лозови на ПрАТ “Тернопільський молокозавод”, екологічно чиста, з високою базовою жирністю, її можна та необхідно використовувати для дитячого харчування. Крім того, у нас склалися дружні партнерські стосунки з переробниками. Директор ПрАТ “Тернопільський молокозавод” Віталій Ковальчук за необхідності завжди сприяє господарству.

— Хоч наше молоко якісне, чисте, поживне та висококалорійне, але нинішня ціна не відповідає затратам та сьогоднішнім реаліям на цінному вітчизняному агроринку. Ціни суттєво зросли на паливо-мастильні матеріали, електроенергію, транспортні витрати, заготівлю кормів, особливо концкормів, а на сільгосппродукцію суттєво не піднялися. Додайте ще необхідність

**Директор СТОВ “Дружба”,
депутат Тернопільської районної ради
Наталія Янкевич.**

придбання сучасного обладнання, постійні ремонти та реконструкції, затрати на передові технології, високопродуктивний племінний молочнодояк. Маємо для поповнення молочної череди 30 нетелей, також є можливість довести дійне поголів'я до 300 корів, а в найближчій перспективі до 500, — розповідає зоотехнік господарства **Зіновій Гоцко**.

Таких спеціалістів, як **Зіновій Андрійович Гоцко** та ветлікар господарства **Ярослав Теодорович Шуль**, у Тернопільському районі можна порухувати на пальцях однієї руки. Тваринництво — їх стихія. У Лозові лише впродовж останніх років капітально відремонтували корівники, зараз проводять реконструкцію третього приміщення, об'єднують виробничі та побутові

• Служба 102

Маєте велосипед — подбайте про безпеку

— не зберігайте двоколісники на сходовій клітці, в загальному коридорі, сушильному приміщенні, на підземній парковці або в будь-якому іншому місці з вільним доступом сторонніх людей;
— надійним сховком є гаражі, особливо, якщо це кооператив з охороною;
— використовуйте одразу декілька різномісних замків — аби впоратися з ними потрібно більше часу. Є ймовірність, що злодій просто не стане випробувувати долю та займеться пошуком нової

жертви;
— залишаючи велосипед, заберіть із собою всі легкозйомні аксесуари на кшталт спідометра, ліхтариків, сумок та велонасосів;
— нікому не кажіть реальну ціну велосипеда. Ця інформація може потрапити не в ті вуха;
— зберігайте документи на велосипед протягом всього часу його експлуатації. Вони допоможуть підтвердити Ваше право на володіння двоколісником;
— сфотографуйте велосипед, себе поряд із ним, серійний номер

рами. Детальні фотокартки у разі викрадення допоможуть ідентифікувати ваш транспорт.

Пам'ятайте, що тільки ваша уважність дозволить зберегти велосипед від чужих посягань. Якщо ви потерпіли від велозлодіїв, стали свідком крадіжки чи володієте інформацією про факти незаконного збуту двоколісників, телефонуйте до міліції на лінію “102”.

**За матеріалами РВ УМВС
України в Тернопільській
області.**

• Що нас чекає?

Стартує реформа місцевого самоврядування

Продовження.
Початок на 1 стор.

За словами Віталія Ковальчука, децентралізація базується на принципі субсидіарності — одному з основоположних принципів Європейського Союзу, згідно з яким спільнота вдається до будь-яких заходів лише в тому разі, якщо вони ефективніші за відповідні заходи на нижчих рівнях.

12-13 березня ц. р. у містах Хмельницький та Дунаївці Хмельницької області розпочався процес обговорення впровадження в життя закону "Про добровільне об'єднання територіальних громад". Робочі наради-семінари "Початок децентралізації влади в Україні: зміст, завдання, ризики", які проводить директор із науки та розвитку Інституту громадянського суспільства Анатолій Ткачук у рамках діяльності Інституту "Підтримка децентралізації в Україні", здійснюються за сприяння Міжнародного фонду "Відродження".

Більшість учасників згодні, що реформа назріла і мусить бути проведена. Найбільш активними провідниками об'єднання громад є сільські та селищні голови громад, які знаходяться поблизу міста, оскільки побоюються, що місто поглине їхні села разом із землею, а також міста районного значення, які бажають перейти в розряд міст обласного значення. Більшість сільських голів не вірять у добровільне об'єднання, бояться самостійно почати консультації про об'єднання і тому швидше погодяться з

• Служба 101

об'єднанням за законом — "примусовим".

Існує велике побоювання, що при підготовці "перспективного плану" відповідальні за цей документ працівники не враховуватимуть інтересів та пропозицій територіальних громад. Найбільш актуальні сільських голів, що встигли ознайомитись із проектом методики формування спроможних громад, вважають, що вона є надто декларативною.

Багато запитань викликає норма закону щодо обрання старост населених пунктів прямими виборами і надання їм статусу службовця місцевого самоврядування. На думку багатьох голів, це неминуче викличе суперечності між обраним головою громади та старостами, а також між старостами та депутатами, обраними в цих населених пунктах. Закон не показує способів соціального захисту працівників органів місцевого самоврядування, що будуть вивільнятися при проведенні реформи. Дискусія щодо мінімальної кількості посад у нових, спроможних громадах показує, що баланс посад зберігається, але працівники, які вивільнятимуться без працевлаштування, мали б отримати якісь виплати, допомогу в працевлаштуванні чи виході на пенсію.

За матеріалами офіційного сайту Президента України та офіційного сайту Інституту громадянського суспільства підготував Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.

Знання правил поведінки із ВВП рятує життя

Невдовзі минає 70 років відтоді, як відгриміли бої Великої Вітчизняної війни. Але і досі територія України буквально нашпигована страшними наслідками тієї пори: снарядами, мінами, авіабомбами, гранатами, патронами — усім тим, що має назву вибухонебезпечні предмети (ВНП).

Протягом 2014 року на території Тернопільської області виявлено і знешкоджено 766 боеприпасів часів минулих воєн, а з початку 2015 року — 42. Їх знешкодженням займаються спеціальні піротехнічні підрозділи державної служби України з надзвичайних ситуацій. Професіонали своєї справи щоденно очищують нашу землю від смертельно небезпечної спадщини, ризикуючи власним життям. Проблема полягає в тому, що частина населення часто не обізнана, як себе поводити з вибухонебезпечними предметами. Незнання елементарних правил поведінки з боеприпасами іноді, на жаль, призводить до загибелі людей.

Якщо виявлено вибухонебезпеч-

ні предмети (ВНП), категорично забороняється намагатися самостійно вилучити знахідку із землі; брати ВНП в руки; наносити по них удари; переносити або переміщати з місця на місце; кидати їх у багаття або розпалювати вогонь поблизу.

При виявленні вибухонебезпечних предметів за межами населеного пункту необхідно добре запам'ятати дорогу до того місця, де їх знайдено, і будь-яким чином позначити небезпечне місце. Якщо такі предмети знайдені в населеному пункті (у саду, на дорозі, пляжі тощо) необхідно виставити тимчасову охорону. Про знахідку треба негайно сповістити оперативно-рятувальну службу (тел. 101) відділ міліції (тел. 102), органи місцевої влади, найближче підприємство, школу.

Розмінуванням, знешкодженням або знищенням вибухонебезпечних предметів займаються тільки фахівці-піротехніки, підготовлені до виконання таких робіт.

За матеріалами Тернопільського РВ УДСНС України у Тернопільській області.

I-III ступенів;

VIII місце — НВК "Великобірівська ЗОШ I-III ступенів — гімназія ім. С. Балаєв";

IX місце — Смиковецька ЗОШ I-II ступенів;

X місце — Стегниківська ЗОШ I-II ступенів.

Переможця нагороджено кубком та грамотами, призерів — грамотами від організаторів змагань: відділу освіти і сектору молоді та спорту Тернопільської райдержадміністрації.

На фото: переможець змагань "Диво-шашки" команда Великогаївської ЗОШ I-III ступенів із тренером Петром Біднюком (справа) і призері — команда НВК "Грабовецька ЗОШ I-II ступенів-ДНЗ" із тренером Петром Рогатинським, команда Байковецької ЗОШ I-II ступенів та завідувач сектору молоді і спорту Тернопільської РДА Василь Заторський.

• Духовні цінності

Отець-декан Василь Бреґін з молоддю с. Баворів, січень 2015 р.

20 років під куполами Божого храму

Христіна ШАЙНЮК, член Марійської дружини церкви Різдва Івана Хрестителя с. Баворів.

Людське життя... Миті, хвилини, дні, роки... Злеті і падіння, радість і журба. Все змінюється, оскільки життя — це вічний рух. Інколи у ньому бувають хвилини, які запам'ятовуються надовго. Іноді навіть не замислюєшся над тим, яке значення матиме той чи інший момент у твоїй життєвій дорозі. Згодом усвідомлюєш, що немає нічого випадкового у цьому світі. Все, що відбувається, — з волі Божої. І талант, і покликання — як дарунки Всевишнього, і людські долі, які перетинаються на полотні часу.

Початок березня 1995 року Божого був особливим для греко-католицької громади с. Баворів, оскільки на парафію прийшов молодий священик Василь Бреґін. Це була вже його друга парафія. Енергійний, уважний, з великою вірою у Бога, бажанням служити громаді.

Зазвичай, від вчителя, лікаря чекають дива, але якщо диво трапляється — ніхто не дивується. А диво, як правило, завжди стається тоді, коли його найменше чекають. А що чекали мої односельчани від свого нового духовного наставника? Скільки людей, стільки й ду-

мок, очікувань, сподівань, відповідей. І справжньою несподіванкою, якою отець Василь здивував своїх парафіян, була його недільна проповідь на першій Святій Літургії у нашому храмі. І так до сьогодні кожна його наука — це "перло многоцінне", сотворене його розумом і сказане його устами. Як добрий сіяч сіє зерно у ґрунт, щоб проростало, так і наш душпастир словами-зернами засіває людські душі, серця. Дивословами стали недільні та святкові науки отця, які доносяться з його уст уже два десятиліття.

Його проповіді зрозумілі всім: прийде сивий старець — і відкриває для себе уже відомі, здавалося б, істини; серця юнака чи юнки трепетно починають битися в грудях від його науки; прибіжить дитя — і для нього є мудре слово.

Отець Василь своєю енергією, мудрими науками, добрим ставленням до людей припав до душі парафіянам. Своїм співом у храмі він скликає всіх на Богослужіння і натхненними молитвами підносить наші душі до неба. За 20 років жертвовної праці проявив себе як мудрий, добрий, простий і привітний духовний батько. Він навчає, розраджує, допомагає кожному. З його науки ми вчимося бути людьми, мати тверду віру, жити за Божими заповідями, бути милосердними.

Зворушливо, коли священик не тільки вчить прощати, а й сам просить прощення у пара-

фіян. Мабуть, болить душа у нашого отця, коли ми, паство Господне, чинимо гріх, та не каємося. Як жити у сім'ях, як утверджувати єдність в селі, мир і спокій в родині — все це його мудрі повчання.

Уже 20 років дякуємо Всевишньому за те, що дав нам на парафію цю людину. Пишаємося ще й тим, що наш отець очолює Великобірівський деканат Тернопільсько-Зборівської єпархії УГКЦ. Мабуть, за багато років перебування на цій відповідальній службі отця-декана Василя Бреґіна і священики деканату відчули його мудре керівництво. Безсумнівно, саме з волі Божої доля однієї людини так тісно переплелася із долею громади.

З любов'ю та великою повагою парафіяни греко-католицької громади с. Баворів Тернопільського району висловлюють щире вдячність Вам, Всечесний отче Василю, наш добрий пастирю, за те, що сієте в серця мудрі та правдиві зерна Божої науки. Спасибі за те, що кожна Ваша проповідь — це бездонна криниця, з якої завжди можна напиться цілющої води. Висловлюємо Вам шану, повагу і любов за віддану жертвовну працю. Бажаємо, щоб на дорозі Вашого служіння були тільки вдячні та уважні парафіяни. Хай буде довгою Ваша життєва стежина, а Ваші щирі молитви хай завжди оздоровлюють нас. Нехай Пресвята Родина опікується Вами і Вашою сім'єю повсякчас.

• Спортивні новини

Диво-шашки 2015

6 березня ц. р. у приміщенні шахово-шашкового клубу "Авангард" відбулися змагання з шашок "Диво-шашки" серед школярів Тернопільського району. У змаганнях взяли участь 10 команд загальноосвітніх шкіл, загалом 40 учнів.

Місця розподілились так:
I місце — Великогаївська ЗОШ I-III ступенів;

II місце — НВК "Грабовецька ЗОШ I-II ст.-ДНЗ";

III місце — Байковецька ЗОШ I-II ступенів;

IV місце — Петриківська ЗОШ I-II ступенів;

V місце — Шляхтинська ЗОШ I-II ступенів ім. О. Г. Барвінського;

VI місце — Прошівська ЗОШ I-II ступенів;

VII місце — Ангелівська ЗОШ

23 БЕРЕЗНЯ ПОНЕДІЛОК

06.00, 8.25 Від першої особи. 06.30, 7.00, 8.00, 13.00, 18.30, 21.00 Новини.

06.45, 7.10, 7.45, 8.10, 8.45, 9.10 Сніданок з "1+1". 07.00, 8.00, 9.00, 12.00, 16.45, 19.30, 23.20 "ТСН".

07.35, 8.35 "Маша і ведмідь". 09.40 "Чотири весілля-2". 11.05 Т/с "Сила. Поворення додому".

06.00 Т/с "Мое серце наполягає". (1). 06.45, 9.15, 10.45 Ранковий фітнес. 07.00, 16.00 Провінційні вісті.

05.25 М/с "Том і Джері". 06.05, 19.15 Надзвичайні новини. 06.55 Факти тижня.

06.10 "У пошуках істини. Таємна історія сексу в СРРП". 06.50, 15.55 "Все буде добре!".

06.10, 7.55 Kids' Time. 06.11 М/с "Пригоди Джекі Чана". 06.50 М/с "Кунг-фу Панда".

06.50, 7.10, 8.10 Ранок з Україною. 07.00, 8.00, 9.00, 15.00, 19.00 Події.

06.00 Малюта-твінїята. 06.20 М/с "Вперед, Дієго, вперед!". 06.50 М/с "Машині казки".

05.45, 7.40, 9.30 М/ф. 07.10, 9.00 Телемагазин. 10.00 "Г. Хазанов на ГРТ".

06.00 "Люблю готувати". 06.30 "Тор Шоп". 07.40 "Чи знаєте ви, що..."

24 БЕРЕЗНЯ ВІВТОРОК

06.00, 8.25 Від першої особи. 06.30, 7.00, 8.00, 13.00, 18.30, 21.00 Новини.

06.45, 7.10, 7.45, 8.10, 8.45, 9.10 Сніданок з "1+1". 07.00, 8.00, 9.00, 12.00, 16.45, 19.30, 23.20 "ТСН".

07.35, 8.35 "Маша і ведмідь". 09.40 "Чотири весілля-2". 11.05 Т/с "Сила. Поворення додому".

06.00 Т/с "Мое серце наполягає". (1). 06.45, 9.15, 10.45 Ранковий фітнес. 07.00, 16.00 Провінційні вісті.

05.05 Факти. 05.35, 20.20 Цивільна оборона. 06.30 Ранок у великому місті.

06.10 "У пошуках істини. Таємна історія сексу в СРРП". 06.50, 15.55 "Все буде добре!".

06.10, 7.55 Kids' Time. 06.11 М/с "Пригоди Джекі Чана". 06.50 М/с "Кунг-фу Панда".

06.50, 7.10, 8.10 Ранок з Україною. 07.00, 8.00, 9.00, 15.00, 19.00 Події.

06.00 Малюта-твінїята. 06.20 М/с "Вперед, Дієго, вперед!". 06.50 М/с "Машині казки".

05.45, 7.40, 9.30 М/ф. 07.10, 9.00 Телемагазин. 10.00 "Г. Хазанов на ГРТ".

06.00 "Люблю готувати". 06.30 "Тор Шоп". 07.40 "Чи знаєте ви, що..."

25 БЕРЕЗНЯ СЕРЕДА

06.00, 8.25 Від першої особи. 06.30, 7.00, 8.00, 13.00, 18.30, 21.00 Новини.

06.45, 7.10, 7.45, 8.10, 8.45, 9.10 Сніданок з "1+1". 07.00, 8.00, 9.00, 12.00, 16.45, 19.30, 23.20 "ТСН".

07.35, 8.35 "Маша і ведмідь". 09.40 "Чотири весілля-2". 11.05 Т/с "Сила. Поворення додому".

06.00 Т/с "Мое серце наполягає". (1). 06.45, 9.15, 10.45 Ранковий фітнес. 07.00, 16.00 Провінційні вісті.

05.05 Факти. 05.35, 20.20 Цивільна оборона. 06.30 Ранок у великому місті.

06.10 "У пошуках істини. Таємна історія сексу в СРРП". 06.50, 15.55 "Все буде добре!".

06.10, 7.55 Kids' Time. 06.11 М/с "Пригоди Джекі Чана". 06.50 М/с "Кунг-фу Панда".

06.50, 7.10, 8.10 Ранок з Україною. 07.00, 8.00, 9.00, 15.00, 19.00 Події.

06.00 Малюта-твінїята. 06.20 М/с "Вперед, Дієго, вперед!". 06.50 М/с "Машині казки".

05.45, 7.40, 9.30 М/ф. 07.10, 9.00 Телемагазин. 10.00 "Г. Хазанов на ГРТ".

06.00 "Люблю готувати". 06.30 "Тор Шоп". 07.40 "Чи знаєте ви, що..."

26 БЕРЕЗНЯ ЧЕТВЕР

06.00, 8.25 Від першої особи. 06.30, 7.00, 8.00, 13.00, 18.30, 21.00 Новини.

06.45, 7.10, 7.45, 8.10, 8.45, 9.10 Сніданок з "1+1". 07.00, 8.00, 9.00, 12.00, 16.45, 19.30, 23.20 "ТСН".

07.35, 8.35 "Маша і ведмідь". 09.40 "Чотири весілля-2". 11.05 Т/с "Сила. Поворення додому".

06.00 Т/с "Мое серце наполягає". (1). 06.45, 9.15, 10.45 Ранковий фітнес. 07.00, 16.00 Провінційні вісті.

05.05 Факти. 05.35, 20.20 Цивільна оборона. 06.30 Ранок у великому місті.

06.10 "У пошуках істини. Таємна історія сексу в СРРП". 06.50, 15.55 "Все буде добре!".

06.10, 7.55 Kids' Time. 06.11 М/с "Пригоди Джекі Чана". 06.50 М/с "Кунг-фу Панда".

06.50, 7.10, 8.10 Ранок з Україною. 07.00, 8.00, 9.00, 15.00, 19.00 Події.

06.00 Малюта-твінїята. 06.20 М/с "Вперед, Дієго, вперед!". 06.50 М/с "Машині казки".

05.45, 7.40, 9.30 М/ф. 07.10, 9.00 Телемагазин. 10.00 "Г. Хазанов на ГРТ".

06.00 "Люблю готувати". 06.30 "Тор Шоп". 07.40 "Чи знаєте ви, що..."

27 БЕРЕЗНЯ П'ЯТНИЦЯ

06.00, 8.25 Від першої особи. 06.30, 7.00, 8.00, 13.00, 18.30, 21.00 Новини.

06.45, 7.10, 7.45, 8.10, 8.45, 9.10 Сніданок з "1+1". 07.00, 8.00, 9.00, 12.00, 16.45, 19.30, 23.20 "ТСН".

07.35, 8.35 "Маша і ведмідь". 09.40 "Чотири весілля-2". 11.05 Т/с "Сила. Поворення додому".

06.00 Т/с "Мое серце наполягає". (1). 06.45, 9.15, 10.45 Ранковий фітнес. 07.00, 16.00 Провінційні вісті.

05.05 Факти. 05.35, 20.20 Цивільна оборона. 06.30 Ранок у великому місті.

06.10 "У пошуках істини. Таємна історія сексу в СРРП". 06.50, 15.55 "Все буде добре!".

06.10, 7.55 Kids' Time. 06.11 М/с "Пригоди Джекі Чана". 06.50 М/с "Кунг-фу Панда".

06.50, 7.10, 8.10 Ранок з Україною. 07.00, 8.00, 9.00, 15.00, 19.00 Події.

06.00 Малюта-твінїята. 06.20 М/с "Вперед, Дієго, вперед!". 06.50 М/с "Машині казки".

05.45, 7.40, 9.30 М/ф. 07.10, 9.00 Телемагазин. 10.00 "Г. Хазанов на ГРТ".

06.00 "Люблю готувати". 06.30 "Тор Шоп". 07.40 "Чи знаєте ви, що..."

28 БЕРЕЗНЯ СУБОТА

06.20 На слуху. Підсумки. 07.35 У просторі буття. 08.30 "Золотий усаук".

06.45, 7.10, 7.45, 8.10, 8.45, 9.10 Сніданок з "1+1". 07.00, 8.00, 9.00, 12.00, 16.45, 19.30, 23.20 "ТСН".

07.35, 8.35 "Маша і ведмідь". 09.40 "Чотири весілля-2". 11.05 Т/с "Сила. Поворення додому".

06.00 Т/с "Мое серце наполягає". (1). 06.45, 9.15, 10.45 Ранковий фітнес. 07.00, 16.00 Провінційні вісті.

05.05 Факти. 05.35, 20.20 Цивільна оборона. 06.30 Ранок у великому місті.

06.10 "У пошуках істини. Таємна історія сексу в СРРП". 06.50, 15.55 "Все буде добре!".

06.10, 7.55 Kids' Time. 06.11 М/с "Пригоди Джекі Чана". 06.50 М/с "Кунг-фу Панда".

06.50, 7.10, 8.10 Ранок з Україною. 07.00, 8.00, 9.00, 15.00, 19.00 Події.

06.00 Малюта-твінїята. 06.20 М/с "Вперед, Дієго, вперед!". 06.50 М/с "Машині казки".

05.45, 7.40, 9.30 М/ф. 07.10, 9.00 Телемагазин. 10.00 "Г. Хазанов на ГРТ".

06.00 "Люблю готувати". 06.30 "Тор Шоп". 07.40 "Чи знаєте ви, що..."

29 БЕРЕЗНЯ НЕДІЛЯ

06.05 Світ православ'я. 06.40 Крок до зрок. 07.30 Шеф-кухар країни.

06.45, 7.10, 7.45, 8.10, 8.45, 9.10 Сніданок з "1+1". 07.00, 8.00, 9.00, 12.00, 16.45, 19.30, 23.20 "ТСН".

07.35, 8.35 "Маша і ведмідь". 09.40 "Чотири весілля-2". 11.05 Т/с "Сила. Поворення додому".

06.00 Т/с "Мое серце наполягає". (1). 06.45, 9.15, 10.45 Ранковий фітнес. 07.00, 16.00 Провінційні вісті.

05.05 Факти. 05.35, 20.20 Цивільна оборона. 06.30 Ранок у великому місті.

06.10 "У пошуках істини. Таємна історія сексу в СРРП". 06.50, 15.55 "Все буде добре!".

06.10, 7.55 Kids' Time. 06.11 М/с "Пригоди Джекі Чана". 06.50 М/с "Кунг-фу Панда".

06.50, 7.10, 8.10 Ранок з Україною. 07.00, 8.00, 9.00, 15.00, 19.00 Події.

06.00 Малюта-твінїята. 06.20 М/с "Вперед, Дієго, вперед!". 06.50 М/с "Машині казки".

05.45, 7.40, 9.30 М/ф. 07.10, 9.00 Телемагазин. 10.00 "Г. Хазанов на ГРТ".

06.00 "Люблю готувати". 06.30 "Тор Шоп". 07.40 "Чи знаєте ви, що..."

Номери «швидкої» для мешканців Тернопільського району
Диспетчер невідкладної медичної допомоги — 0673547369, 43-03-03
Баворівський пункт екстреної (швидкої) медичної допомоги — 0674130345, 29-42-33

Байківці і байківчани

Видання Байковецької сільської ради

№3 (38)

• Героям слава!

“А сотню вже зустріли небеса”

Ірина ЮРКО.

20 лютого, у день вшанування річниці пам'яті Небесної Сотні, у сесійній залі Байковецької сільської ради урочисто відкрили пам'ятний стенд загиблим Героям Майдану.

У вишуканій дубовій оправі, яку за власний кошт виготовив депутат Байковецької сільської ради Юрій Музичко, зібрані портрети з біографічними довідками кожного з представників Небесної Сотні. Поруч встановлено ху-

дожні світлини, що демонструють найважливіші події Революції Гідності, та проникливі віршовані рядки Людмили Максимлюк “А сотню вже зустріли небеса”: “Летіли легко, хоч Майдан ридав. І з кров'ю перемішана сльоза, а батько сина ще не відпускав. Й заплакав Бог, побачивши загі: спереду – сотник, молодий, вродливий і юний хлопчик в касці голубій, і вчитель літній, сивий-сивий. І рани їхні вже не їм болять, жовто-блакитний стяг покрив їм тіло. Як крила ангела, злітаючи назад, Небесна Сотня в вирій полетіла”.

• Актуальне інтерв'ю

Голова Тернопільського обласного відділення Всеукраїнської асоціації сільських і селищних рад, Байковецький сільський голова Анатолій Кулик.

5 березня ц. р. набув чинності Закон України “Про добровільне об'єднання територіальних громад”. На відміну від попередньої редакції цього Закону, де було можливим добровільне об'єднання тільки сільських територіальних громад між собою, теперішній Закон створює можливість для об'єднання громад сільського рівня з селищними та міськими. Про ці та інші деталі закону “Про добровільне об'єднання територіальних громад” наша розмова з головою Тернопільського обласного відділення Всеукраїнської асоціації сільських і селищних рад, Байковецьким сільським головою Анатолієм Куликом.

— Анатолію Романовичу, що нового пропонує Закон України “Про добровільне об'єднання територіальних

Анатолій Кулик: “Без перспективного плану не буде 60% ПДФО”

громад”?

— Закон містить 11 статей та прикінцеві положення – після другого читання на одну статтю стало менше. Напередодні прийняття закону “Про добровільне об'єднання територіальних громад” сільські і селищні голови зверталися до уряду скасувати 12 статей проекту Закону щодо перспективного плану формування територіальних громад, яким передбачалося, що територіальні громади в межах 20-кілометрової зони повинні об'єднуватися з містом. У нашому випадку з Тернополем. Врешті, у підписаному Президентом документі нема 12 статей, однак її зміст дублюється в №11... Перспективні плани формуватимуть обласні державні адміністрації і будуть затверджені обласними радами за відповідною методикою формування. Справа в тому, що цей перспективний план скасовує поняття добровільності об'єднання територіальних громад.

— А що, як громада відмовиться об'єднуватися згідно з перспективним планом?

— Бюджетний Кодекс України, прийнятий наприкінці 2014 року, передбачає, що об'єднані територіальні громади за перспективним планом отримують 60% податку з доходів фізичних осіб. Без перспективного плану не буде цих коштів. Відповідь на те, чи

можна взагалі не об'єднуватися, законом чітко не прописана.

— Розкажіть, будь ласка, який механізм об'єднання передбачено цим законом?

— Перший етап – пропозиція про об'єднання територіальних громад (ініціаторами можуть виступати сільський, селищний, міський голова; не менше третини депутатів відповідної ради; члени територіальної громади в порядку місцевої ініціативи; органи самоорганізації населення відповідної території). Другий етап – прийняття рішень про надання згоди на добровільне об'єднання територіальних громад відповідними радами територіальних громад. Пізніше створюється спільна робоча група, яка готує проекти відповідних рішень щодо добровільного об'єднання територіальних громад. Утворення цієї групи є початком процедури добровільного об'єднання. Згодом ухвалюється проект рішення про добровільне об'єднання відповідними радами. Тоді відповідна обласна державна адміністрація надає висновок щодо відповідності цього проекту Конституції та законам України. Після позитивного висновку відповідні ради приймають рішення про добровільне об'єднання територіальних громад або про проведення місцевого референдуму щодо підтримки об'єднання територіальних громад. Після прийняття рішення про добровільне об'єднання або за результатами місцевого референдуму відповідний голова територіальної громади звертається з поданням до обласної ради про утворення об'єднаної територіальної громади, яка протягом 30 днів приймає відповідне рішення.

Внаслідок здійснення об'єднання територіальних громад припиняються повноваження органів місцевого самоврядуван-

ня, сільського, селищного, міського голови територіальних громад, що об'єдналися. Зокрема, обласна рада одночасно з прийняттям рішення про утворення об'єднаної територіальної громади призначає перші місцеві вибори депутатів сільської, селищної, міської ради об'єднаної територіальної громади та відповідно сільського, селищного, міського голови.

— Закон передбачає чітку кількість жителів об'єднаних центрів?

— Ні. Є тільки визначена відстань – 20 км між об'єднаними центрами. Переконали, не можна міряти кілометрами долю людей.

— Яка доля Тернопільського району, адже майже всі села і селища в межах 20-кілометрового радіусу від Тернополя?

— Наразі немає жодної законодавчо закріпленої методики, як відбуватиметься вибір об'єднуючого центру, однак є її чотири варіанти. З колегами – сільськими і селищними головами, з громадами будемо надалі радитися про те, як чинитимемо у Тернопільському районі. Раніше ми розглядали варіант утворення трьох центрів на теренах району. Впевнений, не об'єднуємось з містом, ми зможемо виконувати покладені законом повноваження у всіх важливих сферах.

— Яке становище Байковець у межах цього закону?

— Буду відстоювати можливість с. Байківці бути центром об'єднаної територіальної громади, який справедливо поводитиметься у наданні соціальних та адміністративних послуг населеним пунктам, які до нього увійдуть.

— Але, все-таки, є ймовірність, що Байківці можуть стати частиною Тернополя?

— Ймовірність є завжди. Але чи можна сьогодні силоміць цілу громаду приєднати до іншої? Переконали, позиція байківчан буде врахована належним чином.

— Що нового передбачає цей закон для місцевого самоврядування, крім об'єднання?

— Вводиться інститут старост. Повноваження старост будуть визначені у законі “Про місцеве самоврядування” після відповідних змін. Наразі вже визначено, що староста буде членом виконавчого комітету об'єднаної громади, а не дорадчим елементом, як це передбачав проект закону “Про добровільне об'єднання територіальних громад” у першому читанні. Однак нові повноваження старости – це всього лиш частина айсбергу, який уособлює підписаний Президентом закон щодо об'єднання територіальних громад.

— Усі чекали, що після підписання закону “Про добровільне об'єднання територіальних громад” Президентом процес запуститься. Але “віз і нині там”.

— Іншого шляху вже немає – реформа відбудеться. Однак ми вже втратили багато часу. Бюджетний Кодекс України, прийнятий наприкінці 2014 року, передбачає, що об'єднані до 15 липня 2015 р. територіальні громади за перспективним планом у 2016 році отримуватимуть державну субвенцію на розвиток інфраструктури. Це фізично уже неможливо виконати – потрібні зміни у Конституції, нові закони про старост, про місцеве самоврядування. Ще є шанс виконати всі необхідні етапи до жовтня ц. р. В іншому випадку кошти об'єднані громади отримуватимуть не раніше 2017 року.

Розмовляла Ірина ЮРКО.

• Герої не вмирають!

• Фотоінформація

Учасники театральної студії "Світло і тінь" с. Байківці (режисер — о. Віталій Дзюба) відтворили на сцені будинку культури перші кроки становлення Революції Гідності.

Нещодавно солдати 24-ої механізованої бригади десятої роти с. Кримське Луганської області подарували учнівському колективу Байковецької ЗОШ I-II ст. український прапор зі своїми автографами. Учні впродовж всього часу дії АТО допомагають солдатам морально і матеріально — пишуть підбальорюючі листи, створюють малюнки, патріотичні аксесуари, обереги, прапори і герби з дерева, солодощі. Учні початкових класів виготовляють танки з паперу! У березні школа готує чергову передачу на Схід.

Фото Надії ШУЛЬ.

Україна понад усе

Продовження.
Початок на 1 стор.

Ірина ЮРКО.
Фото автора.

15 березня у будинку культури с. Байківці урочисто вшанували першу річницю пам'яті Героїв Небесної Сотні. Впродовж тригодинного вечора-елегії "Герої Революції Гідності" присутні пройшли слідами становлення нового суспільства України.

Того дня у Байківці завітав почесний гість — народний аматорський хор національно-патріотичної пісні "Заграва" (художній керівник — заслужений артист України Святослав Дунець). Хор "Заграва", насамперед, відомий в Україні тим, що був першим, хто у перший день проголошення Незалежності України виконав гімн вільного українського народу "Ще не вмерла Україна" перед будівлею українського парламенту. В рамках вечора-елегії у будинку культури с. Байківці митці хору "Заграва" подарували глядачам кращі художні номери свого репертуару.

Молоді аматори сцени Байковець представили до уваги глядачів театралізоване дійство, яке відтворило вагомі деталі Революції Гідності. На мультимедійній дошці показали фільм про ті події — спогади і сюжети з місця подій. У перервах стрічки байківчани зачитували зворушливі історії з Майдану. Упродовж всього заходу палали свічки. Важливо, що зі сцени того дня пролунали прізвища, імена та походження кожного з відомих представників Небесної Сотні.

Байковецький сільський голова Анатолій Кулик: "Герої Небесної Сотні мимоволі сформували "обличчя" нашої Батьківщини для всього світу".

мих представників Небесної Сотні. Нагадаємо, що за офіційними даними під час протистоянь на Майдані у Києві загинуло 106 людей, 55 активістів Майдану досі залишаються зниклими безвісти.

Традиційно до присутніх звернувся Байковецький сільський голова Анатолій Кулик: "Тих сто людей, які були один для одного чужими, об'єднала єдина мета і бажання — вплинути на майбутнє країни, відстояти ідеали демократії. Вони мимоволі сформували "обличчя" нашої Батьківщини для всього світу. Україну сприймають як волелюбну, незламну, сильну,

освічену, патріотичну країну. Подякуймо тим, хто поклав своє життя за те, щоб ім'я Україна та український народ звучали гордо, могутньо, але ніжно та без виклику".

Захід підготували парох с. Байківці о. Віталій Дзюба, Молодіжна спільнота церкви Святої Параскеви Сербської, учасники місцевої театральної студії "Світло і тінь" (режисер — о. Віталій Дзюба). Ведуча заходу — байківчанка з Русанівки Леся Олійник.

Більше фото про подію дивіться на сторінці "Байківці і байківчани" у соцмережі Facebook.

Народний аматорський хор національно-патріотичної пісні "Заграва" (художній керівник — заслужений артист України Святослав Дунець) під час вечора-елегії "Герої Революції Гідності" у будинку культури с. Байківці.

• Добрі справи

На передньому плані (зліва направо): Ольга Гринда, Ірина Машталяр, Мар'яна Семчишин під час створення борщових нарізок бійцям на Сході України.

Новий рівень рукоділля

Ірина ЮРКО.
Фото Сергія БЕРБЕНИЧУКА та Надії ШУЛЬ.

Кілька тижнів поспіль щочетверга у будинку культури с. Байківці люди доброї волі присвячують вільний час для створення борщових нарізок бійцям на Сході України. В інші дні толокою плетуть маскувальну сітку.

Як розповів нашому кореспонденту директор будинку культури с. Байківці Мар'ян Гарбуз, овочі для борщових комплектів (моркву, цибулю, буряк) байківчани приносять з дому. "Пані Галина Башняк контактує з волонтерами Логістичного центру (складу) допомоги бійцям АТО, який знаходиться на гуртовні "Галант" у Тернополі, там і роблять замовлення необхідних продуктів, — сказав Мар'ян Ва-

сильович. — Щоразу приходиться близько сорока жінок і чоловіків. Готові продукти фасуємо у кульки і транспортуємо на сушку".

Новий рівень рукоділля для жителів Байковець — плести маскувальну сітку для війська. Її виготовляють з підручних засобів — старих простирадл та іншого матеріалу білого кольору, які приносять з дому небайдужі люди. Тканину замочують у барвниках трьох кольорів. "Осннову для сітки подарував меценат з масиву Русанівка, яку привіз з Польщі, — розповів Мар'ян Гарбуз. — Її площа становить 300 квадратних метрів. Робити сітку потрібно уважно, адже матерія має міцно триматись і лягати на всю площину. Не менш важливо добре висушити матеріял". Роботу над сіткою байківчани сподіваються закінчити за 3-4 дні і передати у Логістичний центр допомоги бійцям АТО.

Байківчани під час виготовлення маскувальної сітки для військових АТО.

Павло Бербеничук: “Дуже хотілося б повернутися у часи козацтва”

17-річний байківчанин Павло Бербеничук – студент III курсу Тернопільського вищого професійного училища за спеціальністю столяр, будівельник, монтажник гіпсокартонних конструкцій. А ще – захисник спортивної честі Байковець у гирьовому спорті, учасник місцевої театральної студії “Світло і тінь”, колекціонер. Словом, дуже цікава, неординарна особистість у Байківцях. Днями ми запросили Павла розповісти про себе читачам “Подільського слова”.

— Павле, перше враження про людину зазвичай складається за зовнішнім виглядом. Твій “оселедець” і татування з кольоровим тризубом на зап'ясті свідчать про патріотизм у характері та переконаннях. Я не помилилася?

— Здавна думав зробити собі таку зачіску, але вагався, чи правильно її потратують близькі люди. Після вступу у Тернопільське вище професійне училище, все ж, наважився на цей крок. Допомогли і підтримали одногрупники. Татування зробив напередодні Дня Незалежності минулого року, це як доповнення до “оселедця” та моїх настроїв. Тож, ви не помилилися, доля України мені справді не байдужа. Найближчим по духу з українських козаків вважаю Василя Бурку. Його незламна віра і патріотичні вчинки — головні критерії, якими прагну керуватися.

— Якби у тебе була можливість на власні очі побачити будь-який момент історії, який би ти обрав?

— Дуже хотілося б повернутися у часи козацтва. Подивитися, як жили колишні борці за Україну, як вони поводитися, загартувували себе. І в боях з ляхами, турками козаки, мабуть, були неперевершені. Принаймні, історії з книжок дуже надихають повернутися, бодай подумки, у ту добу.

— Знаєш походження свого прізвища?

— Моє прізвище походить з

Павло Бербеничук — всебічно обдарована особистість.

великого гуцульського села Космач, що на Коломийщині. Ще донедавна там проживала моя прабабуся Євдокія Бербеничук. Однак значення прізвища мені поки що не відоме.

— Чому найважливішому тебе навчили батьки?

— Мама і тато завжди кажуть у будь-якій ситуації не забувати поводитися по-християнськи. Батькам довіряю найбільше в житті.

— Де у Байківцях відкривається найкращий краєвид?

— Одного разу ми з друзями гуляли і враз закортіло піти на пагорб на початку села. Там є масивна споруда, яка здалека нагадує автобус. Ми вибралися на той пагорб і побачили такий краєвид, що словами неможливо передати. Наразі це найвидовищніша місцина у Байківцях для мене.

— На твою думку, як витратити гроші правильно?

— Кожна людина хоче витра-

чати гроші на щось корисне, але не завжди це вдається. Часто шкодуємо, що купили непотрібну річ. Мені ніколи не жаль грошей на птахів — за будь-якої можливості купую голубів.

— Звідки у тебе захоплення птахами?

— Перейняв це хобі від тата. Ще з п'ятого класу брався розводити голубів, тоді це не дуже вдавалося. Але останні чотири роки займаюся голуб'ярством на серйозному рівні. Маю різні породи голубів: поштові, чеши, павичі, маліміани, вертуни. З голубів користь — одна краса. Хто її відчує, зрозуміє мене і всіх голуб'ятників.

Такого дивного спадку, мабуть, більше немає, коли діти переймають від старших вміння бачити, відчувати красу птахів, вміння піклуватись про них упродовж всього життя.

Розмовляла Ірина ЮРКО.

• Контрольна для дорослих

Віталій Дзюба: “Піст — поступовий рух на особисту Голгофу, щоб страждати з Ісусом, а на Великдень воскреснути з Ним”

Продовження.
Початок на 9 стор.

— На це запитання відповім словами героя шотландського руху опору Вільяма Воллеса, який перед однією з битв звертався до свого війська: “Ви прийшли сюди битися як вільні люди і ви є вільними людьми. Що ви робитимете без свободи? Так, у битві ви можете загинути. Втечете — залишитеся живими... але чи надовго? І, вмираючи у власних ліжках, чи забажаєте ви проміняти всі прожиті дні на один-єдиний цей день, день, коли ви мали шанс прийти сюди і сказати вашим ворогам, що вони можуть забрати ваші життя, але вони ніколи не заберуть вашої свободи!”. Так повинен думати нині кожен український чоловік.

— Отче, цьогоріч у Байківцях не буде Хресної дороги?

— Я свідомий того, що кожна духовна подія повинна визріти. Не сприймаю кальки — бездумного копіювання певних ритуалів. Всього 15 років тому ніхто навіть не мав поняття про Хресний хід за межами літературного прочитання. Ну-хау в цьому сенсі здійснила Тернопільська вища духовна семінарія, коли вперше створила виїзну Хресну дорогу з піснями та музичними інструментами. З часом театралізовані Хресні дороги стали звичкою, яка зменшила змогу до усвідомлення самої духовної події, це перестало глибоко торкати людей. Хресні ходи були і будуть у Байківцях, але лише тоді, коли вичерпно відтворять певну ідею. Приміром, торік Хресна дорога в нашому селі була присвячена пам'яті Героїв Небесної Сотні. Сьогодні, коли є небезпека вторгнення ворожих військ у м. Маріуполь, важко визначити, яким має бути завершення

театралізованого Хресного ходу. Сподіваюся, Хресна дорога наступного року буде присвячений закінченню війни — підбиття підсумку Хресного Шляху, який пройшла Україна.

— Ще одним елементом Великого посту є сповідь. А що, як людина не має достатньо відваги, щоб поділитися своїм гріхом із священником?

— Ми повинні чітко відрізняти сповідь і духовне спілкування. Коли болить душа і невимовно важко, коли в темряві не можемо побачити вірного шляху, тоді ми насправді потребуємо не сповіді, а молитви. Тоді беремо вервицю, усамітнюємося, плачемо і молимося — це називається духовною розмовою. Сповідь — це виразний момент очищення душі від гріха, коли, сповідаючись, ми просимо у Бога прощення за гріхи. Тому треба чітко усвідомити причину тягаря у душі — це гріхи чи потреба в спілкуванні з Богом.

— Що допомагає Вам, як священнику, витримувати біль, з якою звертаються прихожани під час сповіді чи духовних розмов?

— Свого часу один монах з прикарпатського села Дора мене, колись молодого семінариста, навчив короткої молитви, яка допомагає забувати те, що чує у сповідях. Жодна жива істота не витримала б цього рою думок, таємниць. Будучи заручником людських пристрастей, неможливо бути справедливим арбітром, добрим пастирем. Священик повинен справедливо допомагати всім, незалежно від того, що він чув у сповіді прихожан.

— Дякую за розмову, отче Віталію.

Розмовляла Ірина ЮРКО.

Ази самоврядування

Надія ШУЛЬ,
педагог-організатор
Байковецької ЗОШ І-ІІ ст.
Фото автора.

27 лютого відбулася зустріч представників органів місцевого самоврядування с. Байківці та учнівського парламенту “УСПІХ” Байковецької ЗОШ І-ІІ ст.

Модель учнівського самоврядування нашої школи має цілеспрямовану, конкретну, систематичну і прогнозовану мету. Робота голови учнівського парламенту Максима Касарди проводиться на високому рівні. Не здали позицій і колеги Максима — представники центру освіти шкільного парламенту (голова — учениця 7 класу Наталя Лемешак), центру дозвілля (голова — учениця 6 класу Мар'яна Данилець), центру дисципліни та порядку (голова — учень 8 класу Віталій Башняк), центру спорту та здоров'я (голова — учень 7 класу Олександр Крюк), центру “Милосердя”, який співпрацює з волонтерським загonom “Іскра добра” (голова — дев'ятикласниця Оксана Павленко), прес-центру (голова — семикласниця Тетяна Босюк).

Центри шкільного парламенту проводять засідання один раз у тиждень. Кожен з них керується своїм

Представники учнівського самоврядування Байковецької школи під час зустрічі з Байковецьким сільським головою Анатолієм Куликом.

планом роботи і щотижня звітує на загальношкільних лінійках. На рахунок учнівського самоврядування багато корисних справ: благоустрою і озеленення школи, шефство над пам'ятниками села, робота волонтерів, виконання спортивного регламенту, заходів щодо здорового способу життя, робота у подоланні жорстокості серед дітей, забезпечення контролю за відвідуванням школи, участь у художній самодіяльності, у районних і обласних спортивних змаганнях, олімпіадах, конкурсах.

Під час зустрічі з представниками Байковецької сільської ради учнівський парламент “УСПІХ” представив шість проєктів: “На хресті голодомору”, приурочений 80-им роковинам Голодомору українського народу; “Майбутнє природи — в твоїх руках”, над яким працювала екологічна агітбригада “Земля — у наших руках”; “Від серця до серця хай іде доброта” — волонтерського загону “Іскра добра”; “Різдво у шанцях”; “Делегати дитячих прав”; відеоролик “Ми за здоровий спосіб життя” посів 2 призове місце. Найкращим в рамках заходу визнано проєкт учня Максима Касарди за відеоролик про АТО.

Робота над кожним представленим проєктом буде продовжуватися і в наступні роки.

Живіть, маестро!

Музикант, диригент, педагог, заслужений працівник культури України Богдан Процак.

Вслухаюсь у звуки маршу Семена Чернецького "Будапешт" і майже з перших акордів розумію, чому саме цей твір так любив музикант, викладач-методист, диригент, громадський діяч, відмінник освіти, заслужений працівник культури України Богдан Федорович Процак. Він, незважаючи ні на що, був оптимістичною, як цей марш, і дуже світлою людиною.

9 березня минув рік з часу його відходу у засвіти.

Мудрі кажуть, що не так важко змиритися з тим, що людини вже немає на землі. Складніше навчитися жити без неї. З відходом Богдана Федоровича осиротіли його домівка, аудиторії музичного училища, де викладав і творив, не вистарчає його добрих порад, дотепних жартів, простої приязні, яку випромінювала ця людина.

Один із учнів Богдана Процака, згодом добрий колега, організатор зустрічей пам'яті свого вчителя Мирослав Кушнірик сказав якимось: "Богдан Федорович — людина-бджола, яка завжди працювала самовіддано, відповідально. Людина, яка давала собі звіт у своїх діях та справах. Людина, яка усе сприймала близько до серця, вміла порадити та навчити..."

Богдан Процак народився 1 серпня 1945 року у Великій Березовиці Тернопільського району. Тут юнак легко освоїв

секрети гри на малому барабані, а згодом — на корнеті в учнівському духовому оркестрі під орудою Георгія Кисильова. У 1960 році вступив до студії при музичному училищі по класу труби під керівництвом практиканта Тараса Немого, а згодом навчався у музичній школі №1 в класі викладача Григорія Ситника. Як говорили про нього викладачі та колеги, Богдан володів дивовижною наполегливістю та відповідальністю до навчання. Був гарним прикладом для однокласників.

Етапним у своїй творчості

сам Богдан Процак вважав 1962 рік, коли вступив до Тернопільського музичного училища в клас валторни (викл. Микола Івченко), а потім до класу Мирона Старовецького. Далі музиканта чекала служба в армії, де мав можливість грати та керувати військовими оркестрами. Добра доля подарувала цьому здібному учневі навчання у Київській (клас професора Миколи Юрченка) та у Львівській (клас педагога Володимира Прядкіна) консерваторіях. А далі — насичена робота за направленням у рідне

ніків народного аматорського духового оркестру "Доля" Тернопільського районного будинку культури. З ними був у щасті та біді, у будні та свята. Колектив був окрасою усіх районних та обласних святкувань. Адже духову музику, як, напевне, ні яка інша, підкреслює урочистість, піднесеність дійства.

Цієї весни Богдан Процак повернувся до нас теплим спогадом. Вечори його пам'яті відбулися у Тернопільському державному музичному училищі ім. Соломії Крушельницької та Тернопільському районному

Учасники народного аматорського духового оркестру "Доля" Тернопільського РБК зі своїм керівником Богданом Процаком (третій зліва) та начальником відділу культури Тернопільської райдержадміністрації Андрієм Галайком. Фото 2009 року.

Тернопільське державне музичне училище ім. Соломії Крушельницької. Щире кохання, одруження з дівчиною мрії — Раїсою, яка дуже гарно співала. Народження донечки Наталії, яка згодом закінчила музичну школу по класу фортепіано, а потім — улюблені невгамовні вники-непосиди, яким віддавав свою щирю любов, навчаючи гри на сопілці.

Богдан Процак віддав 44 роки педагогічній діяльності у Тернопільському державному музичному училищі ім. Соломії Крушельницької, яка дала відчутні результати. Педагог виховав 45 випускників-валторністів, які здобули вищу освіту та стали провідними музикантами у різних колективах, лауреатами всеукраїнських та міжнародних конкурсів. Богдан Процак говорив, що творчі здобутки класу валторни не були б такими вагомими, якби пліч-о-пліч з ним не працювали милі бджілки-трудівниці — концертмейстери Тамара Дмитрієва, Ольга Граєвська, Неоніла Очеретовська, Леся Корній, Лілія Дударєва, Надія Мозгова та Олег Кирилюк. Музикант завжди був вдячний кожному навіть за найменшу допомогу чи раду.

Богдану Процаку як педагогу, класному керівникові була властива природна комунікабельність, батьківська опіка над своїми вихованцями. Його студенти вчилися, перш за все, людяності, а потім — фаху. У важку хвилину їх вчитель був, як вони згадують, "швидкою допомогою", добрим радником, провідником.

Творча спадщина Богдана Процака як методиста складає томи перекладів музичних творів для валторни, аранжувань та інструментальних композицій для ансамблів духових інструментів. Музикант підготував до друку низку методичних статей і доповідей, уклав навчальні програми по класу валторни та оркестрового класу.

Найріднішими людьми Богдан Федорович називав учас-

будинку культури. Ведучі дійств Наталя Букало та Любов Шарган розповіли про творчий та життєвий шлях музиканта. Звучала вічна музика у виконанні Наталії Скалій, Ігоря Боїла, Івана Строгуша, Григорія Спаса та багатьох інших. А ще дуже теплі спогади про Богдана Процака з уст директора Тернопільського державного музичного училища ім. Соломії Крушельницької Михайла Рудзінського, з яким працював до останнього свого подиху, заслуженого діяча мистецтв України Михайла Віятника, начальника відділу культури Тернопільської РДА Андрія Галайка, керівника муніципального духового оркестру "Оркестра волі" Володимира Грицяца, викладача дитячої музичної школи №2 м. Тернополя, диригента народного аматорського духового оркестру "Доля" Тернопільського РБК Михайла Гайового, який нині продовжує справу Богдана Процака, його друзів, колег, учнів, знайомих. Священники о. Віталій Гуменюк та о. Василь Брона, молячись з численними поціновувачами творчості Богдана Процака, закликали добрими справами, благодійністю, молитвою вшанувати його добру пам'ять.

При житті Богдан Процак любив повторювати: "Людина народжується з музикою, живе з музикою, з нею і вмирає", а на його могилі у Великій Березовиці написано: "Усе в цьому світі минуше, тільки музика вічна". Тож хай гарним спомином про музиканта, якому б цього року виповнилось 70, буде збагачення та популяризація його творчої спадщини, щира любов та захоплення цим життєдайним видом мистецтва.

Галина ЮРСА — ТРР "Джерело".

Фото з архіву родини

Богдана Процака, Тернопільського державного музичного училища ім. Соломії Крушельницької та Ярослава СТАРЕПРАВО.

Учасники вечора пам'яті заслуженого працівника культури України Богдана Процака — ведуча Любов Шарган, музиканти народного аматорського духового оркестру "Доля" Тернопільського районного будинку культури.

Богдан Процак (у центрі) з колегами на святкуванні півстолітнього ювілею Тернопільського державного музичного училища ім. Соломії Крушельницької, 2008 р.

